

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2025 – 2035.
Č. J.	13/2025
DATUM ZPRACOVÁNÍ	6. února 2025
KONTAKTNÍ OSOBA	Dagmar Endrlová
E-MAIL	dendrlova@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K materiálu obecně

Cílem nového POH ČR pro období 2025 – 2035 musí být vytvoření konceptuálního rámce s důrazem na analýzu jednotlivých odpadových toků respektující požadavky plnění evropských cílů. Svaz průmyslu a dopravy ČR v celém dokumentu postrádá větší důraz na recyklaci odpadů. Požadujeme tedy, aby byly do dokumentu zahrnuty konkrétní cíle a opatření na podporu recyklace, jako například zvýšení kapacity recyklačních zařízení a zavedení motivačních programů pro občany a firmy.

Dokument bohužel působí jako administrativní resumé bez nabídky inovativních řešení. Nově vznikající Plán odpadového hospodářství, který je připravován na období minimálně vyšších jednotek let by měl být dokumentem, který bude obsahovat konkrétní a praktické kroky k řešení problémů s odpady. Požadujeme proto, aby byly do dokumentu zahrnuty i příklady osvědčených a běžně využívaných postupů moderního nakládání s odpady z jiných zemí a regionů, kde již byly úspěšně implementovány inovativní řešení v oblasti odpadového hospodářství.

Požadujeme, aby byl v průřezu celého dokumentu na patřičných místech, kde jsou uváděny technologie využití odpadu (suroviny), jako jedna z možností uveden i termochemický proces nakládání s odpady (plazmové zplyňování, pyrolýza a jiné druhy termochemického zpracování odpadů s produktem využitelným rovněž materiálově).

Tento proces zahrnuje přeměnu odpadů na energii prostřednictvím chemických reakcí při vysokých teplotách a dokáže tak využít i odpady, které jsou dnes běžně, nicméně chybně, označovány za nerecyklovatelné (například různé kompozity obsahující různé plasty, třeba blistry využívané pro balení léků apod.).

Tato připomínka je zásadní.

2. K materiálu obecně

Materiál je příliš rozsáhlý a z pohledu řazení je značně nepřehledný, pokud si chce kdokoliv udělat celkový přehled z pohledu jedné komodity, např. papíru, jedná se o velmi náročný úkol. Dokument obsahuje popisné dlouhé části, často bez definice konkrétních problémů a jasných směrů, včetně konkrétních opatření, čímž se omezuje jeho role pro rozvoj odpadového i oběhového hospodaření v ČR.

Z pohledu datových zdrojů (statistiky ISOH), se některé viditelně liší v porovnání s výstupy ČSÚ, EKOKOMu, Asociace českého papírenského průmyslu. Máte k tomu vysvětlení, proč tomu tak je?

Vzhledem k rozsahu a složitost materiálu si vyhrazuje možnosti dodatečných upřesnění připomínek. Za zásadní proto považujeme osobní formu vypořádání jednotlivých připomínek. I z níže uvedených připomínek je zřejmé, že materiál je třeba ještě výrazněji dopracovat.

Tato připomínka je zásadní.

3. K materiálu obecně

Požadujeme zapracovat do dokumentu širší využívání dat zpracovávaných ČSÚ podle pokynů EUROSTATu (nařízení EU č. 691/2011), například Účty materiálových toků v rámci celé ekonomiky. Lze očekávat, že využíváním dostupných dat by došlo ke zkvalitnění činnosti státní správy a efektivnímu naplňování cílů POH. Současně s využíváním stávajících dat je možné uvést i očekávané kroky EUROSTATu.

Tato připomínka je zásadní.

4. K materiálu obecně

V dokumentu POH není uvedeno mnoho podnětů, jakým způsobem stát podpoří oběhové hospodářství. Jeden z podnětů, který tam postrádáme je podpora oběhového hospodářství a zajištění nakládání s odpady z Li-Ion baterií. Zajištění zpracování těchto baterií (ať jsou v režimu odpadu nebo v režimu zpětného odběru) není v rámci ČR téměř možné a legislativní proces pro zajištění vývozního povolení do zahraničí není krátký (trvá 5 – 6 měsíců). Pro původce odpadů není jednoduché zajistit veškeré požadavky tohoto povolení. Toto se týká např. „Zajištění kapacitní rezervy u provozovatele zařízení na množství přepravovaného odpadu, který pokrývá finanční záruka“, kdy je velice málo firem v rámci ČR, které tuto službu mohou poskytnout. Současně shledáváme nedostatečné kapacity provozovatelů zařízení pro převzetí tohoto druhu odpadu firmami na území ČR.

Tato připomínka je zásadní.

5. K materiálu obecně

Vzhledem k datu publikace návrhu POH 2025+ je třeba vypustit časté formulace v textu, že ten či onen krok bude realizován v roce 2024.

Tato připomínka je zásadní.

6. K materiálu obecně

Jde o aktivity v rychle se měnícím vnějším prostředí (legislativa, dostupnost a ceny surovin), z tohoto důvodů navrhuje, aby POH 2025+ byl vždy jednou za rok vyhodnocen (projednáno plnění) na zasedání vlády České republiky.

Tato připomínka je zásadní.

7. K materiálu obecně

Materiál na několika místech zmiňuje důležitost kovových odpadů (šrotu) pro české ocelárny a jejich přechod na výrobu v elektrických obloukových pecích, a naopak důležitost oceláren jako hlavních recyklačních kapacit pro kovový odpad. Na základě této „symbiózy“ a stěžejní role šrotu pro přežití českého ocelářství by ČR měla prohlásit šrot za zásadní strategickou druhotnou surovinu (na úrovni ČR a EU) a podniknout další dostupné kroky k omezení jeho vývozu mimo ČR a za hranice EU (prosazování opatření na omezení vývozu v rámci EU). V POH by měl být tento krok zmíněn.

Odůvodnění:

Dekarbonizace je vlivem ambicí a politik EU pro evropský průmysl podmínkou nutnou k jeho přežití. Výroba oceli ze šrotu v elektrických obloukových pecích je jedna z cest postupné dekarbonizace evropského ocelářství, v podmínkách ČR jde pak dnes o patrně jedinou dostupnou cestu významného snížení emisí z procesu výroby. Jde současně o přechod na plné oběhové hospodářství (ocel je 100 % a nekonečně recyklovatelná). Na elektrické pece však přechází i mnoho dalších hutí v EU i mimo ní, a tak začíná boj o litinový, resp. ocelový šrot, jehož výskyt na trhu je omezený. Šrot se však vlivem nedostatečných legislativních opatření nadále z EU masívně vyváží – v množství okolo 20 mil. tun ročně. Současná situace s dostatkem šrotu pro aktuální potřeby českých hutí se tak může velice rychle změnit, a tak bezprostředně ohrozit existenci ocelářství v ČR. Dnes již desítky mimoevropských zemí přistupují k omezení či dokonce úplnému zákazu vývozu šrotu za své hranice, a to právě z důvodu jeho zajištění pro vlastní potřeby. Šrot by tedy měl být prohlášen za strategickou druhotnou surovinu (zatím je v režimu odpadů), což by samo o sobě pomohlo k omezení jeho vývozu. Minimálně by pak ČR měla tlačit EU na urychlené zařazení šrotu na seznam strategických druhotných surovin.

Tato připomínka je zásadní.

8. K materiálu obecně

Nový POH by měl zahrnovat podpůrné nástroje pro to, aby byly v následujících letech k dispozici a rozvíjely se v ČR alternativy skládkování. V tomto ohledu je potřeba, aby nový POH byl více propracovaný a konkrétní.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

9. K Ekonomické analýze POH ČR na období 2025 – 2035 – úvodní shrnutí Ekonomické analýzy, část

Potřebné investice do OH, odrážka devátá

Žádáme verifikovat a podrobnějším rozpadem na položky doplnit informaci k bodu „celkové investice do technologií nakládání s komunálními odpady do 2035 dle scénářů budou v rozpětí 34 až 64 mld. Kč“. Zdají se být podhodnocené.

Odůvodnění:

Předpokládáme, že upravený odhad měrných investičních nákladů (viz připomínky ke kapitole 5.2.2.1.) se promítne i do celkových nutných investic.

Tato připomínka je zásadní.

10. K Ekonomické analýze ke kapitole 2. 7. 3 Ceny a náklady na zpracování odpadů ve vybraných zařízeních, tabulka 27, str. 43

Požadujeme upřesnit, zda se jedná o ceny včetně příspěvku AOS? Pokud ano, je toto obtížně porovnatelné napříč způsoby nakládání.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

11. K Ekonomické analýze ke kapitole 2. 8. 1. 2 Scénáře nakládání s KO, str. 48, zelená tabulka „Navržené scénáře nakládání pro rok 2035“

Ze scénářů není patrné, zda se předpokládá zavedení povinného zálohování PET a plechovek. Případně či se navzájem v této oblasti nějak liší.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

12. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2 Identifikace potřebných investic, str. 91

Není zřejmé, zda výše potřebných investic vychází z předpokladu zavedení povinného zálohování PET a plechovek, či nikoliv.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

13. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 1 Jednotkové náklady investic do technologií, grafu 39, str. 97

U grafu uvádíte zdroj vlastní zpracování. Požadujeme uvést ve větším detailu původní zdroje dat.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

14. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 1, tabulce 64, str. 97

Požadujeme přidat informaci o počtu různých technologií, které byly brány v potaz pro výpočet nákladů u každé z technologií.

Jedná se o investiční náklady pouze do technologií, nebo o celkové investiční náklady projektu (včetně staveb)?

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

15. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 1, grafu 39, tabulce 64, str. 97 – 98 a na dalších místech v textu

Žádáme opravit hranici maximálních nákladů alespoň na hodnotu 50 tis. Kč/t/rok. Uváděná hodnota, tj. 43 tis. Kč/t/rok neodpovídá minimálně jednomu připravovaným projektům podpořených v rámci příslušného dotačního titulu Modernizačního fondu. Současně žádáme verifikovat údaj o dolní mezi intervalu měrných CAPEX pro ZEVO (30 tis. Kč/t/r), který se nezdá být reálně dosažitelný v aktuálních podmínkách na trhu, a to ani při zohlednění inflace v cenách roku 2023. Obecně doporučujeme stanovit hodnoty na základě nadlimitních připravovaných ZEVO projektů podpořených z Modernizačního fondu (potřebné informace pravidelně zveřejňuje Státní fond životního prostředí).

Odůvodnění:

Obecně doporučujeme stanovit hodnoty na základě nadlimitních připravovaných ZEVO projektů podpořených z Modernizačního fondu. Dále platí, že ani náklady uváděné v žádostech o dotaci nemusí být finální, jak koneckonců potvrdila i možnost žadatelů v průběhu dotační výzvy navýšit odhadované CAPEX pro jednotlivé projekty. V neposlední řadě upozorňujeme, že sama metodika měrných nákladů předpokládá nejistoty, kdy standardní odchylka může tvořit až 20 % hodnoty.

Tato připomínka je zásadní.

16. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 1, str. 98 zeleně podbarvený text

Požadujeme opravit jednotku.

„Nejvyšší náklady na tunu roční kapacity zpracovaného odpadu jsou u spaloven nebezpečných odpadů (až 80 tis. Kč/t), spaloven nebezpečných odpadů ze zdravotnictví (až 70 tis. Kč/t), poměrně vysoké náklady jsou také u zařízení na recyklaci papíru (až 60 tis. Kč/t) a zařízení na energetické využití odpadů (až 38 ~~mil.~~ tis. Kč/t).

Odůvodnění:

Jedná se o průměrnou hodnotu, nikoliv o hodnotu maximální (viz tabulka 64).

Tato připomínka je zásadní.

17. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 2, tabulce 65, str. 100

V tabulce 65 požadujeme použít buď nižší jednotky, nebo zaokrouhlení na více desetinných míst. Platí i pro tabulky níže.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

18.K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 2, tabulce 69, str. 103

Tabulka je uváděna v jednotkách tis. t, opravdu se jedná o tisíce, nikoliv miliony?

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

19. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 2, odstavec Papír a lepenka, str. 116, poslední odstavec – export papíru

V poslední odstavci je věta: „K tomu je připočtena chybějící kapacita 0,4 mil t zpracovatelské kapacity v roce 2022 (export papíru).“

Je tento přístup použit napříč všemi kategoriemi odpadu?

Z jakého důvodu požadujeme nutnost soběstačnosti v recyklaci papíru, obzvlášť pokud většinu požadované nové kapacity kryje aktuálně export? Navíc budování nadbytečných kapacit vede k nejistotě finanční návratnosti těchto kapacit (v blízkém okolí dnes kapacity existují, viz. Export).

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

20. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 2, odstavec Plast, str. 117

V odstavci uvádíte „Investiční náklady na jednotku se pohybují v rozpětí 9 až 12 mil. Kč na tunu v případě mechanické recyklace a v řádu vyšších desítek mil. Kč na tunu v případě inovativních thermochemických technologií“.

Opravdu se jedná o jednotku mil. Kč? Není to spíše tis. Kč/t? Nesedí s hodnotami v tabulce 64. Požadujeme dát do souladu.

V poslední větě odstavce pro Plast se uvádí „K tomu je připočtena chybějící kapacita 0,1 mil t zpracovatelské kapacity v roce 2022 (nepreferované nakládání)“.

Požadujeme dát do souladu s kapitolou 2. 3. 3 s tabulkou 15 POH ČR pro období 2025 - 2035.

Nepreferované nakládání 32% (skládkování) z produkce 485 tis. t zmíněné v POH v kapitole 2. 3. 3 tabulce 15 odpovídá výrazně vyššímu číslu než 0, 08 mil. t (konkrétně pak 0, 153 mil. t). Po zohlednění importu by číslo bylo ještě vyšší.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

21. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 2 tabulce 82, str. 118

Tabulka uvádí výši investic pro recyklaci plastového odpadu a to v mld. Kč. V období do roku 2030 je uváděna celková investice 2,4 mld. Kč. Tato hodnota ovšem nesedí z předchozím odstavcem, kdy je uváděno, že investiční náklady na jednotku se pohybují v rozpětí 9 až 12 mil. Kč na tunu.

Požadujeme dát do souladu.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

22. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 2, odstavec Kovy, str. 120

Pod tabulkou 83 je uvedeno: „V roce 2022 bylo exportováno okolo 1,3 mil tun kovového odpadu, což lze považovat za chybějící kapacitu v rámci ČR“.

Máme za to, že je potřeba odečíst importy, kdy jenom tyto importy představují 0,5 mil t. Není tedy potřebná kapacita spíše na úrovni 0,8 mil. t? Požadujeme dát do souladu.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

23. K Ekonomické analýze ke kapitole 5. 2. 2. 2, odstavec Sklo, str. 121

Požadujeme dát do souladu jednotky.

V tabulce 85 místo mld. t opravit na mil. t.

Požadujeme větu následně upravit: „Z tabulky vyplývá potřeba navýšení kapacit pro úpravu a zpracování odpadního skla v ČR o 0,06 ~~tis~~ **mil.** t do roku 2035“.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

24. Ke kapitole 2. 1. 4 PESTE analýza, hospodářské cykly, str. 40

V odstavci dodavatelsko-odběratelské vztahy požadujeme doplnění věty: „ V případě in-house zakázek, jsou smlouvy o dodávkách odpadů obvykle uzavřeny na dlouhou dobu, což přináší stabilitu do ekonomiky investic, **ale rizikem tohoto postupu je omezení působení konkurenčního prostředí a růst nákladů na odpadové hospodářství.**“

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

25. Ke kapitole 2. 1. 4 PESTE analýza, dovozy levných primárních surovin, str. 40

Požadujeme doplnit tento text: „Recykláty vstupují do normálního tržního prostředí, kde mohou mít oproti primárním surovinám cenovou výhodu (například při vysokých cenách ropy), anebo nikoliv. Tyto poměry se v čase mění v závislosti na mnoha faktorech. Rozhodující pak je chování zpracovatelů recyklátů, zda při nákupu surovin pro svoji výrobu upřednostní čistě cenové hledisko, nebo také ekologické hledisko a pak třeba zaplatí více za dražší recyklát než je primární surovina.“

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

26. Ke kapitole 2. 1. 4 PESTE analýza, velké množství malých původců odpadů, str. 41

Část textu začínající slovy: „Zároveň je rozdrobenost ...“ do konce odstavce požadujeme nahradit textem: „**České odpadové hospodářství má výhodu ve své rozmanitosti, kdy na trhu vedle sebe působí firmy s různým majetkovým uspořádáním (například čistě komerční profesionální subjekty, společné podniky komerčních a komunálních vlastníků, městské komunální služby, poskytovatelé odpadových služeb spravované dobrovolnými svazky obcí, podnikající fyzické osoby ...). Vedle sebe existují menší i velká zařízení pro nakládání s odpady. Taková struktura umožňuje neustálou optimalizaci toků odpadů a nákladů.**“

Odůvodnění:

V běžném tržním prostředí se koncentrace toků děje přirozeným ekonomicky podloženým procesem. Úvaha o potřebě řešit odpadové toky na vyšší územní úrovni je v podmínkách vyvinutého českého odpadového trhu nadbytečná.

Tato připomínka je zásadní.

27. Ke kapitole 2. 1. 4 PESTE analýza, přístup podnikajících subjektů k nakládání s odpady, str. 44

S ohledem na znění třetího odstavce požadujeme doplnění POH o podrobnější analýzu skupiny průmyslových odpadů, které jsou dosud skládkovány, ale od roku 2030 to bude zakázáno, protože budou ve smyslu zákona o odpadech využitelné, nebo účelně recyklovatelné, případně jsou využívány jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

28. Ke kapitole 2. 2. 1 Stav odpadového hospodářství v ČR, str. 46

Pro zpracování analytické části i pro závaznou část POH jsou převážně použita data za období do roku 2022. Požadujeme zpracovat i data za rok 2023, která jsou běžně k dispozici.

Odůvodnění:

Nová odpadová legislativa platí od 1. 1. 2021, prováděcí vyhláška 273/2021 Sb. pak nabyla účinnosti až v srpnu 2021. Minimálně do konce roku 2022, ale spíše do roku 2023 se musely povinné subjekty zabývat zejména poznáváním nové složité legislativy, implementovat nová pravidla do svých informačních systémů, musely novelizovat provozní řády svých zařízení pro nakládání s odpady apod. Teprve rok 2024 lze považovat za období, kdy se mohly povinné osoby věnovat konkrétním úkolům, které by pomohly orientovat české odpadové hospodářství k cílům stanoveným zákonem.

Rozšíření zdrojů dat o rok 2023 by umožnila zpracovat POH přesněji, než bez jejich využití. Přesnější zobrazení trendů pak přispívá k lepšímu definování strategie.

Tato připomínka je zásadní.

29. Ke kapitole 2. 2. 1 Stav odpadového hospodářství v ČR, str. 46 první odstavec

Požadujeme vypustit větu „Stav odpadového hospodářství v ČR je velmi dobrý.“ Tato věta také zaznívá v kapitole 2. 5 Vyhodnocení nakládání s odpady na str. 197. Požadujeme tedy i na této straně zmíněnou větu vypustit.

Odůvodnění:

Uspokojení nad stavem odpadového hospodářství v ČR rozhodně není na místě. V řadě klíčových parametrů, například co se týká využití komunálního odpadu nebo jeho skládkování jsme na chvostu EU (už například skládkování 45 % komunálního odpadu velmi dobrému stavu odpadového hospodářství nenasvědčuje) a navíc progres je v posledních 5 letech zcela minimální. Česká republika navíc zjevně nesplní jeden z klíčových cílů odpadového hospodářství, kterým je zajistit přípravu k opětovnému použití a recyklaci nejméně 55 % komunálního odpadu v roce 2025. Základem dobrého Plánu odpadového hospodářství je objektivní analýza jeho stavu, který v řadě parametrů rozhodně dobrý není a není dokonce ani uspokojivý. Je potřeba příčiny tohoto stavu analyzovat a navrhnout adekvátní dodatečná opatření, která povedou ke splnění závazných cílů evropské legislativy.

Tato připomínka je zásadní.

30. Ke kapitole 2.2.1, Stav odpadového hospodářství, část Baterie, str. 57

Část Baterie nepopisuje skutečný stav odpadového hospodářství ČR, proto požadujeme její přepracování při zohlednění následujících návrhů:

- Doplnit, že míra dosahované účinnosti zpětného odběru se týká pouze přenosných baterií. V předloženém dokumentu je nesprávně vztažena na všechny odpadní baterie a akumulátory,
- Sloučit popis dosahované míry materiálového využití do jednoho odstavce či tabulky. Tyto údaje říkají jen velice málo o skutečném stavu hospodaření s odpadními bateriemi v ČR, protože v řadě případů se jedná o zpracování mimo území ČR.
- Doplnit specifické údaje o lithiových bateriích a akumulátorech, které jsou hlavním zdrojem sekundárních kritických surovin a budou klíčovým faktorem pro elektromobilitu, energetiku a další průmyslová odvětví v nejbližších letech. Z tohoto pohledu je nutná i prognóza vznikajícího množství v budoucích letech, protože se očekává extrémní nárůst jejich množství.
- Doplnit specifické údaje o množství a typu průmyslových baterií uvedených v předchozích letech do provozu, které mohou mít charakter historické zátěže, která je pak zmiňována v návrhové části. Přitom je nutné využít i jiných datových zdrojů než je ISOH.
- Doplnit údaje o dostupných zpracovatelských (recyklačních) kapacitách na území ČR a zhodnotit jejich dostatečnost pro blízké budoucí období.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

31. Ke kapitole 2. 2. 4 Zhodnocení působení veřejného a soukromého sektoru, organizace odpadového hospodářství, str. 63

Požadujeme nepodložené informace z textu odstranit.

Odůvodnění:

V části 2.2.4 POH se za „významný problém“ označuje údajná informační asymetrie a nerovnost ve vyjednávací pozici mezi obcemi a (soukromými) svozovými společnostmi, což údajně může vést k nevýhodným cenám pro obce a k nedostatečným informacím o způsobech dalšího nakládání s odpady. Jako řešení přitom je uvedeno „využití spolupráce obcí, kde je stále prostor pro její další rozvoj“.

Tyto závěry o údajné informační asymetrii a údajné nerovné pozici nejsou nijak podloženy přiloženou ekonomickou analýzou, ani žádnými odkazy na zdroje přímo v POH. Ekonomická analýza rovněž neobsahuje informace o tom, že by zapojení soukromých společností vedlo k nevýhodným cenám pro obce oproti scénáři, ve kterém obce provozují vlastní svozové společnosti.

Pokud jde o řešení údajného problému, lze jistě podpořit snahu obcí o větší informovanost, přičemž samotné obce mohou klást požadavky na informovanost v zadávacích řízeních i v samotných smlouvách. Spolupráce obcí pak může zlepšit informovanost i vyjednávací pozici obcí, avšak nemůže být využita k diskriminačnímu zakládání a zvýhodňování vlastních svozových společností, kterým by bylo následně zadáváno bez rovné a transparentní soutěže.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

32. Ke kapitole 2. 3. 1. 3 Plast z odděleného soustředování, str. 74 – 75

Požadujeme doplnit věcné zpřesnění: „..... 21,5 % bylo bez užitku odstraněno *(v tom jsou zahrnuty i neplastové odpady, které se do toku plastů dostaly neukázněností původců).*“

Odůvodnění:

V praxi se v separovaných plastech mohou objevovat odpady, které do nich věcně nepatří, ale do jejich evidence byly při příjmu od původců zahrnuty.

Tato připomínka je zásadní.

33. Ke kapitole 2. 3. 1. 8 Biologický odpad (BIO), str. 80

Požadujeme doplnit analýzu o uplatnění odpadu 20 01 08 01 Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven rostlinného původu.

Odůvodnění:

Tento druh odpadu nemusí být nutně zpracován v BPS, ale může být kompostován. To bude mít vliv na potřebu kapacit BPS a kompostáren.

Tato připomínka je zásadní.

34. Ke kapitole 2. 3. 6 Dřevo, str. 104

Požadujeme doložit zdroje informací o číslech ohledně nakládání s odpadním dřevem v ČR. V textu je uvedeno, že v současné době se 93,5 % odpadního dřeva v ČR recykluje a že energetické využívání odpadního dřeva je pouze zanedbatelným minoritním podílem.

Tato čísla neodpovídají zkušenostem subjektů působících v oblasti materiálového využití odpadního dřeva na českém trhu.

Kde čísla naopak dle našeho názoru odpovídají realitě, jsou čísla ohledně využití dřevěných obalových odpadů.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

35. Ke kapitole 2. 3. 9 Stavební a demoliční odpady, str. 108

Požadujeme rozšířit analýzu skládkovaných stavebních odpadů o stavební odpady využívané jako technologický materiál pro technické zabezpečení skládek, k vytváření vyrovnávací vrstvy pod uzavírací

těsnicí vrstvou skládky, odplyňovací vrstvy, uzavírací těsnicí vrstvy skládky, ochranné vrstvy skládky a svrchní rekultivační vrstvy skládky.

Odůvodnění:

V analýze se uvádí, že se také skládkují stavební odpady, které dle nové legislativy nebude možné od roku 2030 skládkovat. V roce 2022 se jednalo o 262 tis. tun a toto množství je dlouhodobě přibližně konstantní. Vedle toho je určitá část odpadů využívána jako technologický materiál pro technické zabezpečení skládek, k vytváření vyrovnávací vrstvy pod uzavírací těsnicí vrstvou skládky, odplyňovací vrstvy, uzavírací těsnicí vrstvy skládky, ochranné vrstvy skládky a svrchní rekultivační vrstvy skládky a součástí této komodity jsou i stavební odpady. S ohledem na zásadní snížení objemu skládkovaných odpadů od roku 2030 poklesne i povolený objem využití odpadů jako technologického materiálu pro zabezpečení skládek.

Tato připomínka je zásadní.

36. Ke kapitole 2. 3. 14. 1 Odpadní elektrozařízení (str. 131)

Do prvního odstavce požadujeme doplnit, že na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/884 ze dne 13. března 2024, jsou zahrnovány výrobky spadající pod tzv. "open scope" uvedené na trh až od 15. srpna 2018, počátek jejich navracení je předpokládáno až po 8-10 letech po ukončení jejich životnosti.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

37.K tabulce 34 a 35 na str. 132

Požadujeme v tabulce 34 nahradit text „Oddělený sběr (t)“ za jiný. Stejný text se také objevuje v tabulce 35, které je též potřeba nahradit.

Odůvodnění:

Od roku 2021 se zpětný odběr OEEZ řídí novou legislativou, která již pojem oddělený sběr nezná. Nejedná se tedy již o oddělený sběr, ač je o něm podávána roční zpráva podle starého formuláře.

Tato připomínka je zásadní.

38. Ke kapitole 2. 3. 14. 2 Odpadní baterie, str. 133 - 136

Požadujeme dát do souladu.

- Údaje o množství baterií uvedených na trh se neshodují s údaji uváděnými na str. 58. Významný a rozdíl je především v množství automobilových baterií uvedených na trh v roce 2021 (12000t??). Nárůst průmyslových baterií je vysvětlitelný nárůstem baterií pro FTV.

- Údaj o výši zpětně odebraných baterií ve výši 2 300 t je nepřesný. Spol. Kovohutě Příbram recyklovala v roce 2022 celkem 22600 t autobaterií z ČR. Z toho bylo 18300 t v režimu zpětného odběru BN30 a 4300 t v odpadovém režimu B00. Účinnost sběru automobilových baterií je na úrovni 100 %!
- Údaj o zpětně odebraných automobilových bateriích je velmi nízký. Měl by být nad 20000 t. Údaj o zpětném odběru průmyslových baterií je příliš vysoký. Baterie uvedené na trh s FTV se ještě nevracejí k recyklaci!
- Opravit prohlášení, že nejslabší stránkou je zpětný odběr automobilových baterií.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

39. K druhému odstavci na str. 133

Požadujeme uvést správný počet kolektivních systémů. V textu je uvedeno 13 kolektivních systémů. Správný počet je 6. Ostatních 7 realizují pouze historické solární panely, které jsou pro provozovatele solárních elektráren, tudíž ne pro výrobce zapsané v seznamu výrobců.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

40. K tabulce 36 na str. 133

V tabulce je uvedena pro 2 skupinu elektrozařízení míra využití (%) 100, 2 %.

Požadujeme zde popsat způsob, jakým se využití počítá, protože to ve skutečnosti nemá s reálným využitím zpracovaného množství co do činění.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

41. Ke kapitole 2.3.14.2 Stav odpadových toků, výrobky s ukončenou životností, odpadní baterie, str. 134 – 137

- Požadujeme doplnit, že dosahovaná účinnost zpětného odběru se vztahuje ke skupině přenosných baterií.
- Požadujeme doplnit hodnocení toku odpadních lithium-iontových baterií, které jsou zahrnuty do ostatních baterií. Jedná o rozhodující chemický typ pro blízkou budoucnost z hlediska elektromobility, energetiky a řady dalších průmyslových odvětví.

- Opravit nepravdivé tvrzení, že nejmenší podíl zpětného odběru zaznamenávají automobilové baterie. Naopak návratnost automobilových odpadních baterií se blíží 100%, je potřeba hodnotit nejen režim zpětného odběru, ale i režim odpadový.
- Opravit nepravdivé tvrzení, že největší podíl zpětného odběru zaznamenávají průmyslové baterie. Statistika převzatá z ISOH je neúplná a neodráží realitu extrémně vysokého množství Lilon průmyslových baterií uvedených na trh například s fotovoltaikou. Data z ISOH by měla být doplněna o jiné zdroje.
- Doplnit chybějící údaj o počtu míst zpětného odběru pro přenosné baterie. Tato sběrná síť je mnohem větší a z hlediska konečných uživatelů naprosto zásadní.
- Opravit nepravdivé tvrzení, že ČR má dostatečnou zpracovatelskou kapacitu pro Pb, NiCd a alkalické baterie, není zcela pravdivé. Reálná situace je následující:
 - Pb baterie kapacita v ČR 100% dostačující
 - NiCd průmyslové bateriekapacita v ČR 100% dostačující, avšak jedná se o předúpravu, konečná recyklace probíhá mimo EU
 - NiCd přenosné baterie kapacita v ČR 0%
 - NiMh bateriekapacita v ČR 0%
 - ZnC a alkalické bateriekapacita v ČR 50%
 - Li primárníkapacita v ČR 0%
 - Lilon bateriekapacita v ČR do 20%

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

42. Ke kapitole 2. 3. 14. 3 Odpadní pneumatiky, poslední odstavec str. 138

Požadujeme následující doplnění:

„Největšími problémy v oblasti odpadních pneumatik je free-riding, v rámci dovozu pneumatik z Evropské unie **i z třetích států, mj. prostřednictvím digitálních platform zprostředkujících prodej pneumatik (marketplaces)**, vysoké náklady na logistiku sběru či nedostatečný odběr recyklátů z odpadních pneumatik.“

Odůvodnění:

Free-riding v rámci EU tvoří jen část problému, stejně tak je problematický dovoz ze třetích států, a to zejména prostřednictvím marketplaces, kdy není jasně určena a vynucována odpovědnost za tyto pneumatiky. Jelikož se jedná o aktuální problém, který je řešen i na úrovni EU, a bude v nejbližších letech předmětem diskusí, požadujeme ve strategickém dokumentu na tento problém upozornit.

Tato připomínka je zásadní.

43. Ke kapitole 2. 4. 2 Systém odděleného soustředování v ČR, str. 176

Požadujeme doplnit analýzu rozvoje separovaného sběru BRKO v rámci systémů DTD.

Odůvodnění:

V některých regionech, městech, obcích se již přibližně od roku 2016 rozvíjejí systémy DTD včetně separace BRKO u bytových i rodinných domů. Tento vývoj by měl být stále intenzivnější směrem k roku 2030 (kdy nastane zákaz skládkování KO).

Tato připomínka je zásadní.

44. Ke kapitole 2. 4. 4 Rozvoj odděleného sběru využitelných odpadů v rámci obecních systémů, k tabulce 59, str. 181

Požadujeme úpravu rozvoje zpětného sběru pneumatik tak, že sběr v obcích a mobilní sběr budou hodnoceny jedním bodem (x), namísto tří (xxx).

Odůvodnění:

Tabulka nyní uvádí jako kýžený stav (maximální možné) tři body (xxx) dominanci sběru pneumatik v obcích (ve všech uváděných kategoriích). Stejně tak je stanoveno hodnocení na mobilní sběr (xxx). Hodnocení dnešního stavu (Bod 2.4.1., str. 176) uvádí u sběru v obcích 2 body (xx), jeden bod (x) v případě mobilního sběru. Prakticky to znamená, že by mělo dojít k zintenzivnění zpětného odběru skrze obecní systémy a mobilní sběr.

Na rozdíl od jiných druhů odpadů (a vybraných výrobků) odpadní pneumatiky nevznikají v domácnostech. V absolutní většině případů je pneumatika jako odpad identifikovaná v servisu (servis upozorní uživatele na nedostatečnou hloubku dezénu). Občané by v domácnostech neměli ve významných množstvích pneumatiky mít, není k tomu logický důvod. Pneumatiky by se tak měly sbírat primárně v pneuservisech, autoservisech, případně v rámci průmyslu. Sběr skrze obce by měl být pouze doplňkový v případech, kdy není dostatečná kapacita pneuservisů. Navíc by obcím měly takto klesat náklady na spolupráci v rámci zpětného sběru pneumatik a související administrativa. POH by tak měl cílit na odklon pneumatik z obecních systému, ne naopak. Obdobný závěr platí i pro mobilní sběr, který se v praxi nevyužívá, a občané doma pneumatiky neskladují.

Tato připomínka je zásadní.

45.K druhému odstavci kapitoly 2.4.4. „Rozvoj odděleného sběru využitelných odpadů v rámci obecních systémů“, str. 192

Na konci odstavce požadujeme doplnit text: **Z důvodu znehodnocení papíru pro následnou recyklaci nelze odpadový papír sbírat/soustřeďovat s žádnou jinou komoditou.**

Odůvodnění:

Při sběru odpadového papíru s jinými komoditami, zejména plastů, skla a nápojových kartonů, dochází k hygienickému znečištění papíru, a tím ke znemožnění jeho recyklace.

Tato připomínka je zásadní.

46.K tabulce 60 v řádce „Odpadní elektrozařízení“ na str. 194 - 195

Požadujeme opravit název ELEKTROWIN. V materiálu je uvedeno ELECTROWIN, prosíme nahradit C za K.

Dále požadujeme přeformulovat budoucí vývoj segmentu „odpadní elektrozařízení“. V návrhu POH je pouze obecný popis bez vyhodnocení konkrétních aspektů stávajícího a budoucího nastavení i s ohledem na potřeby na trhu.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

47. Ke kapitole 2.4.5 Shrnutí odděleného soustředování v ČR, tabulce 60, str. 195 – 196

V části Pneumatiky – Vyhodnocení požadujeme následující úpravu: „Síť odděleného soustředování se v ČR jeví jako dostatečná. Místa zpětného odběru odpadních pneumatik mohou být pneuservisy, autoservisy, ale také obecní sběrné dvory. Aktuálně je v ČR zhruba ~~2 tis. takových~~ **víc než 4 tis.** míst zpětného odběru.

V části Pneumatiky – Opatření požadujeme následující úpravu: „Rozvoj odděleného soustředování především prostřednictvím míst zpětného odběru v autoservisech a pneuservisech a **doplňkově** případně i sběrných dvorů a sběrných míst v obcích. **Zajištění odděleného soustředování výlučně prostřednictvím míst zpětného odběru provozovanými autorizovanými subjekty, kde je zajištěné řádné nakládání s odpadními pneumatikami.**“

Odůvodnění:

V první části požadujeme opravu, jelikož Eltma sama provozuje víc než 4 000 míst zpětného odběru. V druhé části požadujeme vyjasnění, že sběr prostřednictvím obcí má být jen doplňkový (viz vysvětlení k předchozí připomínce). Také požadujeme jako opatření uvést, že stát bude usilovat o ujištění sběru skrze autorizované subjekty (kolektivní a individuální systémy), aby se omezilo riziko nelegálního nakládání s pneumatikami.

Tato připomínka je zásadní.

48. Ke kapitole 2. 5. 1. 1. Materiálové využití, str. 198

Požadujeme doplnit informaci, že Česká republika není na cestě ke splnění cíle zajistit přípravu k opětovnému využití a recyklaci nejméně 55 % komunálního odpadu v roce 2025.

Odůvodnění:

V kapitole je sice uvedeno, že recyklace komunálního odpadu se v posledních letech pohybovala na hodnotě cca 2,2 mil. tun, což je 41 % jejich produkce. Chybí ovšem informace, že tím pádem Česká republika nesplní cíl zajistit přípravu k opětovnému využití a recyklaci nejméně 55 % komunálního odpadu v roce 2025 a je potřeba přijmout dodatečná opatření.

Tato připomínka je zásadní.

49. K bodu 2.6.4. – Recyklace papíru, str. 206

V textu je uvedeno „Za celou ČR byl identifikován deficit kapacit za všechna katalogová čísla 20 01 01, 15 01 01 a 03 03 08 souhrnně přesahující hodnotu 400 tis. tun, což přibližně odpovídá exportovanému množství“

odpadního papíru z ČR“). Uvedený údaj neodpovídá skutečnosti, protože export sběrového papíru za rok 2022 (dle dat CSU s dopočty a dle ACPP) byl **ve výši cca 890 tis. tun**. Jedná se tak o významnou odchylku od skutečnosti.

Odůvodnění:

Zdá se, že u uvedené oblasti do uvedeného přehledu nebyly započítány odpady z obalů 19 12 01, které byly v roce 2022 ve výši **326 tis. tun**. Jediné místo v materiálu, které s nimi počítá je (tab. č. 65: Export odpadu z ČR). Zdvojnásobení deficitu kapacit pro recyklaci významně ovlivní návrhy na opatření včetně investic.

Tato připomínka je zásadní.

50. K druhému odstavci kapitoly h) Ekomodulace na str. 248

Druhý odstavec uvádí: „Ačkoli povinnost ekomodulace je definována zákonem č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, je ekomodulace v České republice aplikována zatím v menší míře, například v rámci odlehčování obalů.“

Upozorňujeme, že obaly nejsou řízeny zákonem č. 542/2024, ale mají ekomodulaci v Zákoně o obalech.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

51. Ke kapitole 2. 11. 2 Odpady vzniklé z mimořádných událostí, str. 259 – 262

Požadujeme nové komplexnější posouzení nakládání s odpady vzniklými v rámci řešení krizových situací.

Odůvodnění:

Navržené opatření přednostního spalování těchto odpadů ve spalovnách nebezpečných odpadů je nerealizovatelné s ohledem na neexistující kapacity a s ohledem na vlastnosti tohoto typu odpadů. Rovněž tak k využití spaloven komunálních odpadů v praxi většinou co do množství krizových odpadů nedochází (výjimkou byl odpad z pandemie Covid-19),

V praxi sehrály při všech katastrofách (od povodní v roce 1997 až do povodní v roce 2024) rozhodující roli skládky odpadů. V postižených regionech dokázaly rychle a bezpečně vstřebat velké objemy odpadů. V případě vyloučení skládek z řešení krizových stavů se zásadním způsobem ztratí nynější "Komfort" pro občany, obce a firmy, kdy rychle a relativně lacino mohou uklidit a začít napravovat škody na majetku a infrastruktuře. Pokud se uplatní priority navržené v POH, bude to pro původce a pro celou společnost znamenat:

- podstatně delší dobu skladování odpadů na nouzových mezideponiích, které tak nebudou moci sloužit svému původnímu účelu,
- zabezpečit deponie s odpady před jejich negativním vlivem na životní prostředí,
- zásadní zvýšení nákladů na odstraňování následků krizových situací v důsledku několikanásobně vyšších cen ve spalovnách, nezbytnosti úprav těchto odpadů před jejich odvozem z deponií (s tím souvisejícím hlukem prašností),

- dopravním vzdálenostem apod.

Metodický pokyn MŽP byl využit po jeho modifikaci ze strany MŽP při likvidaci odpadů z povodní 2024 na Moravě. V rámci těchto povodní vzniklo například v oblasti Opavska a Krnovska cca 70 - 90 tis. tun odpadů, když fakticky bylo zasaženo území s přibližným počtem obyvatel 40 – 50 tis. a s nedefinovaným počtem firem. Díky skládkovým kapacitám místních firem v uvedených lokalitách se podařilo v několika dnech po odtoku vody zahájit plynulý příjem povodňových odpadů a zajistit jejich odstranění v krátké době na třech skládkách v souladu s metodickým pokynem MŽP.

V návrhu POH je uvedeno: „V důsledků tornáda na Břeclavsku a Hodonínsku bylo vyprodukováno zhruba 90 tis. tun zejména směsných stavebních a demoličních odpadů.“ Domníváme se, že s ohledem na popis odpadů bylo i v tomto případě dominantním způsobem nakládání s nimi jejich skládkování. Stavební a demoliční odpady není vhodné spalovat.

Při řešení nových pravidel pro nakládání s odpady v rámci krizových opatření bude nezbytné přihlédnout k tomu, že provozovatelé skládek směrem k roku 2030 zřejmě omezí jejich kapacity, aby odpovídaly jen objemům odpadů, které budou moci přijímat po uplatnění zákazu skládkování v roce 2030 a nebudou připraveni přijímat nárazově velké objemy odpadů z povodní, tornád ...

Příloha č. 1 ilustrativní foto shromážděných povodňových odpadů.

Tato připomínka je zásadní.

52. Ke kapitole 2.12, SWOT analýza, tabulka č. 72, část Hrozby, str. 267

Požadujeme doplnit do části Hrozby položku „historické fotovoltaické panely a baterie jako stará zátěž“. Bohužel rozsah tohoto problému nebyl v analytické části vůbec řešen, nicméně například z údajů asociace AKUBAT vyplývá, že k 31. 12. 2023 bylo v souvislosti s fotovoltaikou v provozu cca 14.000 tun průmyslových baterií, u kterých bude jen obtížně dohledatelná odpovědnost za jejich zpětný odběr a recyklaci, přičemž náklady jsou odhadovány téměř na 1 mld. Kč.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

53. Ke kapitole 2. 13. 3. 3 Očekávané budoucí nakládání s komunálními odpady, str. 285

Požadujeme vysvětlit, jakým způsobem je v modelových scénářích N1 až N3 pro rok 2035 promítnuto ukončení skládkování komunálního odpadu k roku 2030.“

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

54. Ke kapitole 2. 13. 4. 1 Faktory ovlivňující produkci odpadů skupiny 19, str. 293

Požadujeme vypustit dotřídování směsného komunálního odpadu s cílem vytřídění recyklovatelných složek.

Odůvodnění:

Mezi vytříděnými materiály jsou v první řadě uvedeny PET lahve a hliníkové plechovky. Pokud bude zavedeno zálohování těchto obalů, nedává předpoklad jejich dotřídování z SKO smysl. Koncentrace bude logicky výrazně nižší než dnes (proto se zálohování zavádí). Dotřídovací linky na SKO pak nebudou ekonomicky realizovatelné, protože budou mít velmi málo získaného recyklovatelného odpadu a vzhledem ke značné spotřebě energie, emisím prachu, zápachu atd. nebudou mít ani environmentální přínos. Pokud nebudou dostatečné kapacity ZEVO, je jistě možné vyrábět palivo z odpadů, ale nelze si od této výroby slibovat třídění recyklovatelných složek kromě železa.

Zároveň může být lepší přímo termochemicky zpracovat, než dotřídovat, většinově produkovat výměty, které následně skládkovat nebo spalovat. Nedává ani smysl formulace „vytřídění recyklovatelných složek“, protože při využití vhodné technologie jsou všechny složky recyklovatelné

Tato připomínka je zásadní.

55. K tabulce č. 79 (str. 302) u komodity „Papír veškerý“

U veškerého papíru požadujeme do tabulky doplnit skupinu odpadů 19. Výsledná úprava by tedy měla být 03, 15, 19, 20.

Odůvodnění:

V oblasti týkající se právě „Očekávaného vývoje produkce všech toků odpadů“ by měl tento přehled obsahovat i skupinu 19.

Tato připomínka je zásadní.

56. K tabulce č. 79 (str. 307) a k tabulce č. 92 ekonomické analýzy

U železných kovů požadujeme do tabulky doplnit skupinu odpadů 19. Výsledná úprava by tedy měla být: 02, 10, 12, 15, 16, 17, 19, 20.

Odůvodnění:

Skupina 19 rovněž obsahuje významné železné/ocelové odpady, není důvod ji nezařazovat.

Tato připomínka je zásadní.

57. Ke kapitole 3.1.3 Priority POH ČR obecně

Priority jsou zásadní součástí dokumentu a měly by být více zvýrazněny včetně jejich pořadí. V kapitole 3.1.3 je pouze stručný text k zaměření POH a potom základní principy přístupu k řízení odpadového hospodářství. Základní principy přístupu k řízení odpadového hospodářství v kapitole 3.1.3 by bylo vhodné komentovat,

proč jsou zde uvedené a proč v uvedené struktuře. Je zde uvedeno 8 principů a v následné struktuře těchto principů není zachováno stejné členění.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

58. Ke kapitole 3. 1. 3 Priority POH ČR, princip – Rozšířená odpovědnost výrobce

Požadujeme přehodnotit prezentaci rozšířené odpovědnosti výrobce (dále jen „EPR“) v POH. Navrhujeme, aby EPR byla v rámci POH uvedena s opatřeními pro nakládání s odpady v čl. 3.2 POH s tím, že její zavedení bude podmíněno prokazatelnou vhodností zvoleného řešení.

Odůvodnění:

V rámci POH je v čl. 3.1.3 uvedena rozšířená odpovědnost výrobce jako jeden ze základních principů přístupu řízení odpadovému hospodářství. EPR však nelze aplikovat u všech odpadových toků.

Jako nejvíce problematické vnímáme, že POH téměř nikde neuvádí, v jaké formě má být EPR zavedena a u jakého výrobku. V dokumentu se často objevuje formulace, že bude zváženo zavedení EPR u určitých výrobců. Takové údaje však nemají žádnou informační hodnotu a jsou tedy nadbytečné, přičemž informovat o budoucím vývoji má být základní úlohou koncepčního dokumentu jakým je POH. Měly by být uvedeny odpadové toky, u kterých je v rámci POH zvažováno zavedení EPR.

EPR se nerovná zpětnému odběru a není zřejmé, zda budou povinnosti nastaveny například jako v případě tabákových výrobků či obdobně jako u elektrozařízení. Pro odpadové společnosti je vymezení EPR nedostatečné i s ohledem na POH podporované budování moderních třídících a dotřídovacích linek, jež je třeba budovat s předpokladem konkrétních vstupních odpadů.

Byť podporujeme, aby výrobce nesl ekonomickou odpovědnost za své výrobky na konci své životnosti, tak se nedomníváme, že je například vždy vhodné budovat novou síť zpětného odběru. V této oblasti preferujeme, aby byly využity v co nejširší míře stávající sběrné sítě, které je dostatečně komfortní a přehledné pro občany. Odlišné řešení by přinášelo zbytečné náklady pro budování nových paralelních sběrných toků.

U rozvoje systémů EPR POH také uvádí princip rozšiřování zálohových systémů, přestože dosud žádný povinný zálohový systém v ČR nefunguje. Zde by měly být doplněny konkrétnější informace a cíle.

Taktéž vnímáme jako problematické, že je zvažováno zavedení EPR u výrobců, které takto řeší jen minimum států v EU. Toto znamená, že nelze spolehlivě předvídat efekt zavedení EPR u těchto výrobců. Zvážení účinnosti tudíž bude pouhým odhadem, který navíc nezohlední možnosti rozvoje třídících zařízení.

Tato připomínka je zásadní.

59. Ke kapitole 3. 1. 3 Priority POH ČR, Základní principy přístupu k řízení odpadového hospodářství, str. 312

Požadujeme doplnit mezi základní principy přístupu k řízení odpadového hospodářství i zásadu sociální a ekonomické přijatelnosti.

Odůvodnění:

Požadujeme, aby byla vyzdvížena důležitost ekonomického a sociálního přístupu při nakládání s odpady. Jak vyplývá z analytické části, tak náklady na odpadové hospodářství v posledních letech podstatně vzrostly a měly by nadále růst z důvodu budování komplikovaných technologií.

Proto požadujeme, aby vždy byly analyzovány sociální i ekonomické dopady navrženého režimu a volených opatření a aby při plnění cílů odpadového hospodářství bylo preferováno takové řešení, které bude ekonomicky udržitelné a bude mít únosné sociální dopady. Zároveň je třeba vyvarovat se tzv. gold-platingu, tedy situace, kdy by česká právní úprava stanovovala přísnější požadavky, než vychází z evropského práva.

Jelikož se v případě zásad sociální únosnosti a ekonomické přijatelnosti jedná o základní zásady při uplatňování hierarchie odpadového hospodářství vyplývající z úvodního ustanovení zákona o odpadech, máme za to, že tyto měly být zahrnuty i mezi základní principy plánu odpadového hospodářství uvedené v čl. 3.1.3.

Tato připomínka je zásadní.

60. Ke kapitole 3. 1. 3 Priority POH ČR

V analytické části je zdůrazněna nedostatečná kapacita termického zpracování nebezpečných odpadů v ČR, včetně odpadů zdravotnických. Tento vážný problém však není uveden v prioritách. Požadujeme doplnit o tento bod.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

61. Ke kapitole 3.1.3 Priority POH ČR, bod P14 („*Omezení dovozu odpadů do zpracovatelských zařízení*“), str. 312

Požadujeme bod vypustit, nebo minimálně upřesnit a vymezit na určité typy odpadů. Je naprosto proti zásadám cirkulární ekonomiky bránit řádně schváleným recyklačním zařízením dovážet potřebné vstupní materiály ze zahraničí. Moderní a ekonomicky funkční zařízení si málokdy vystačí s odpadním materiálem pouze z ČR.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

62. Ke kapitole 3. 1. 3 Priority POH ČR

Požadujeme vložení nového bodu, který by zněl: „Budování a podpora dotřídění vytríděných složek KO včetně multikomoditních sběrů“.

Odůvodnění:

V analytické části je popsán systém sběru jednotlivých složek komunálních odpadů. V materiálu se správně předpokládá nárůst vytříděných složek a popisuje se nedostatečná kapacita vytřídění složek, zejména u plastů.

Tato připomínka je zásadní.

63. Ke kapitole 3. 1. 3 Priority POH ČR bod P34, str. 313

Požadujeme v části Ekonomické nástroje v cíli P34. vypustit poplatek za energetické využití/spalování a poplatek za nerecyklaci.

„P34 - Prosazovat aplikaci ekonomických nástrojů pro regulaci vývoje odpadového hospodářství (poplatek za skládkování, ~~poplatek za energetické využití/spalování, poplatek za nerecyklaci~~, PAYT s případným zohledněním nákladů obce na odpadové hospodářství a další)“.

Odůvodnění:

Kapacity ZEVO uvedené v kapitole 2.6.6. rozhodně nenaznačují, že by mohl být kvůli jejich výstavbě ohrožen cíl recyklace komunálního odpadu v roce 2025, 2030 nebo 2035. Cíl uvedený v příloze č. 1 k zákonu č. 541/2020 Sb. pro energetické využití odpadu platí k roku 2035 a ani jeho překroční kapacity ZEVO uvedené v kapitole 2.6.6. neindikují. Poplatek za energetické využití odpadu není obsažen v Ekonomické analýze Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2025–2035 a jeho zavedení tedy nebylo vůbec ekonomicky vyhodnoceno. Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je navrženo zahrnutí zařízení na energetické využití odpadů do systému emisního obchodování od roku 2028 s možností případné výjimky do konce roku 2030. Současné kapacity pro energetické využití odpadu ve výši 858 tisíc tun nejsou zdaleka dostatečné, jak je ostatně v POH uvedeno. Návrh POH uvádí potřebné investice do ZEVO 14,3 až 34,7 mld. Kč, což je zdaleka největší položka investic v odpadovém hospodářství do roku 2035. Pokud ovšem mají být investoři motivováni nové kapacity stavět, nelze je ještě nad rámec už existujících nejistot a rizik dále znejišťovat zavedením národního poplatku za energetické využití, k němuž není žádný důvod. Takové jednostranné opatření v ČR by navíc nejspíš vedlo pouze k exportu odpadu pro energetické využití do jiných zemí, kde by poplatek nebyl zaveden, a tedy ke zcela kontraproduktivním výsledům pro životní prostředí i Českou republiku.

Stejně tak poplatek za nerecyklaci by neměl jít nad rámec politik zemí EU a primárně by měly být zvoleny pozitivní cesty.

Tato připomínka je zásadní.

64. Ke kapitole 3. 1. 3 Priority POH ČR, bod P38 – Dotační podpora sdružení obcí na krajské úrovni. Odpovědnost krajů za rozdělování dotací na svém území

Požadujeme uvést, že případná dotační podpora má být cílena na zajištění nakládání s odpady vždy za nediskriminačních podmínek, tj. může být využita na zajištění svozu a zpracování odpadů i ze strany soukromých společností.

Odůvodnění:

V opatření není výslovně uvedeno, z jakého důvodu má docházet právě k dotační podpoře sdružení obcí, ale v kontextu opatření v části 3.5.1.1. písm. q) POH se obáváme, zda nemá být podpora cílena právě na zakládání obecních svozových společností, a zakládat tak nepřímé diskriminační zvýhodnění svozových společností ve veřejném vlastnictví.

Dotační podpora naopak nemůže být (byť nepřímo) cílena na podporu pouze jednoho typu společností, tj. těch ve vlastnictví obcí. Takto cílená dotační podpora by téměř jistě představovala veřejnou podporu poskytovanou v rozporu s čl. 107 SFEU.

Tato připomínka je zásadní.

65. Ke kapitole 3. 2 Obecné zásady a opatření pro nakládání s odpady, bod O35, str. 316

Požadujeme vypustit opatření O35.

~~O35. Zavést poplatek za energetické využití/spalování odpadů v případě, že kapacita zařízení k energetickému využití odpadů a množství energeticky využívaných odpadů vzrostou nad úroveň stanovenou zákonem o odpadech.~~

Odůvodnění:

Kapacity ZEVO uvedené v kapitole 2.6.6. rozhodně nenaznačují, že by mohl být kvůli jejich výstavbě ohrožen cíl recyklace komunálního odpadu v roce 2025, 2030 nebo 2035. Cíl uvedený v příloze č. 1 k zákonu č. 541/2020 Sb. pro energetické využití odpadu platí k roku 2035 a ani jeho překroční kapacity ZEVO uvedené v kapitole 2.6.6. neindikují. Poplatek za energetické využití odpadu není obsažen v Ekonomické analýze Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2025–2035 a jeho zavedení tedy nebylo vůbec ekonomicky vyhodnoceno. Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je navrženo zahrnutí zařízení na energetické využití odpadů do systému emisního obchodování od roku 2028 s možností případné výjimky do konce roku 2030. Současné kapacity pro energetické využití odpadu ve výši 858 tisíc tun nejsou zdaleka dostatečné, jak je ostatně v POH uvedeno. Návrh POH uvádí potřebné investice do ZEVO 14,3 až 34,7 mld. Kč, což je zdaleka největší položka investic v odpadovém hospodářství do roku 2035. Pokud ovšem mají být investoři motivováni nové kapacity stavět, nelze je ještě nad rámec už existujících nejistot a rizik dále znejišťovat zavedením národního poplatku za energetické využití, k němuž není žádný důvod. Takové jednostranné opatření v ČR by navíc nejspíš vedlo pouze k exportu odpadu pro energetické využití do jiných zemí, kde by poplatek nebyl zaveden, a tedy ke zcela kontraproduktivním výsledům pro životní prostředí i Českou republiku.

Tato připomínka je zásadní.

66. Ke kapitole 3. 3. 1 Cíle a opatření v oblasti předcházení vzniku odpadů, str. 317

Požadujeme vložit další body a to:

- vytvořit legislativní podmínky a úpravu definice odpadů - co je odpad a co není a možnosti použití různých materiálů a výrobků pro jiný účel, než byly určeny
- stanovit podmínky a legislativně podpořit další možnou oběhovost tzv. jednorázových obalů

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

67. Ke kapitole 3. 3. 1 Cíle a opatření v oblasti předcházení vzniku odpadů; Další aktivity v oblasti prevence vzniku odpadů, str. 318

Požadujeme přeformulování bodu a) povinné zálohování.

Upozorňujeme, že povinné zálohování je systém sběru odpadů a rozhodně není prevencí odpadů. Z odborného hlediska je to špatně.

Požadujeme vypustit bod b) systém sběru textilního odpadu. Upozorňujeme, že tento bod není prevencí, ale systémem sběru odpadů – nepatří do prevence.

V preventivních opatřeních u textilu může být uveden např. dobrovolný rozvoj sítě sběrných nádob pro second-handové oblečení. Ale nikoli povinné třídění a sběr textilních odpadů.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

68. Ke kapitole 3. 5. 1 Komunální odpady

Požadujeme doplnit do výčtu zásad bod týkající se multikomodity a navazující třídící zařízení pro komodity, kde to dává smysl.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

69. Ke kapitole 3. 5. 1 Komunální odpady, zásady I), Podporovat mechanickou úpravu směsného komunálního odpadu strojovým tříděním jako možnou technologii úpravy odpadů před jejich dalším materiálovým a energetickým využitím nebo odstraněním při plném zachování požadavků na oddělené soustředování využitelných složek komunálních odpadů u zdroje, str. 321

Požadujeme, aby podpora mechanické úpravy směsného komunálního odpadu strojovým tříděním byla zavedena až v případě neplnění cílů OH ČR i přes přijetí plánovaných opatření u primárního třídění.

Dále požadujeme vyškrtnutí slova „mechanické“ vzhledem k tomu, že existují i „termochemické“ úpravy SKO.

Odůvodnění:

POH by se měl vyvarovat kumulaci opatření, která jsou prakticky duplicitní. V takových případech je třeba zvolit jednu z variant a tu upřednostnit. Typickým příkladem je volba mezi tříděním primárním (u původce) a sekundárním (formou úpravy před materiálovým nebo energetickým využitím). Z návrhu POH je evidentní upřednostnění primárního třídění u původce. Tuto variantu lze ostatně v rámci českého odpadového hospodářství označit za tradiční, efektivní a výrazně levnější. Právě tato varianta by POH měla explicitně označena za preferovanou.

Naopak podpora mechanické úpravy SKO až ve fázi před jeho materiálovým či energetickým využitím primární třídění oslabuje. Pokud původci odpadu vědí, že k třídění dojde později v rámci procesu nakládání s odpady, pozbývají motivaci k třídění odpadu v místě jeho vzniku.

Mechanická úprava nicméně v porovnání s tříděním u původce:

- není dostatečně efektivní, neboť ze směsi již není možné vysbírat takové množství odpadu, jako při jeho odděleném soustředování;
- snižuje kvalitu druhotných surovin, neboť tyto přišly do kontaktu s veškerým dalším obsahem odpadní nádoby pro směsný odpad.

S rozvojem primárního třídění bude navíc mechanická úprava čím dál méně potřebná, tedy lze ji označit za slepou cestu. K tomuto lze zejména poukázat na v POH obsažené opatření k směsnému komunálnímu odpadu: „Kontrolovat nakládání s komunálními odpady u původců, včetně důsledné kontroly výskytu využitelných složek ve směsném komunálním odpadu u občanů a u ostatních původců“. Byť lze předpokládat, že kontrola nepostihne veškeré nesprávně odložené odpady, tak jejich výskyt by měl být opravdu minimalizován a za této situace se stanou dotřídovací linky nepotřebné.

Z těchto důvodů navrhuje, aby opatření v podobě podpory mechanické úpravy směsného komunálního odpadu strojovým tříděním bylo v návrhu POH výslovně označeno za doplňkové či záložní s tím, že tato podpora by byla zvažována teprve pro případ neplnění cílů OH ČR.

Jednoznačnou prioritu by mělo mít primární třídění v podobě odděleného soustředování u původce, door-to-door systémů a eventuálně ve formě multikomoditního sběru, při kterém přicházejí do kontaktu pouze takové komodity, které jsou z hlediska neodděleného soustředování vhodné.

Tato připomínka je zásadní.

70.Ke kapitole 3. 5. 1. 1, Směsný komunální odpad, opatření q), str. 324

Požadujeme odstranit opatření q) „~~Podporovat sdružování obcí do svazků a provozování vlastních svozových společností.~~“

Odůvodnění:

V oblasti odpadového hospodářství existuje v České republice dlouhodobě tržní prostředí, kde spolu jednotliví poskytovatelé soutěží a navzájem si konkurují; jinými slovy, v oblasti odpadového hospodářství probíhá hospodářská soutěž.

To platí bez ohledu na to, zda se jedná o subjekty veřejné – tj. typicky svazové společnosti založené jednou či více obcemi (tzv. technické služby) – nebo subjekty soukromé. (Pozn. Rozdělení na veřejné a soukromé subjekty zde sleduje přístup zvolený v části 2.2.4. POH.)

Pokud přitom v nějakém sektoru probíhá standardní hospodářská soutěž, stát, resp. orgány veřejné správy (Ministerstvo životního prostředí nevyjímaje) svou činností nemohou tuto činnost narušovat či ji omezovat. V závislosti na okolnostech mohou takové kroky s negativním dopadem na hospodářskou soutěž představovat porušení české i unijní právní úpravy (anebo k němu vést) – lze zmínit zejména riziko:

- porušení zákazu dle § 19a zákona o ochraně hospodářské soutěže (ZOHS);
- poskytnutí veřejné podpory v rozporu s čl. 107 a čl. 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU);
- porušení povinnosti loajality členského státu Evropské unie (Unie) zahrnující povinnost nenarušovat cíle Unie, jímž je podle čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU) také zajištění vnitřního trhu, jehož parametrem je nenarušovaná hospodářská soutěž.

Dle opatření obsaženého v závazné části POH má však docházet k podpoře provozování svazových společností vlastněných ze strany obcí (technických služeb). Na českém trhu nakládání s odpady však soutěží mnoho konkurenčních subjektů a neexistuje důvod, proč by mělo dojít ze strany obcí (respektive státu) k ukončení či omezení hospodářské soutěže právě ve prospěch obecních svazových společností (veřejných subjektů obecně).

Navrhované opatření přitom v rozporu s tímto bez jakéhokoliv zdůvodnění zakládá podporu pouze jednoho z typů subjektů působících v oblasti odpadového hospodářství, resp. služeb svazu odpadu, a to konkrétně obecních svazových společností a diskriminuje subjekty soukromé. Opatření tak má potenciál narušit hospodářskou soutěž, když zvýhodňuje určitou skupinu soutěžitelů, což je v rozporu s § 19a odst. 1 písm. a) ZOHS a může také být základem pro zakázanou veřejnou podporu ve smyslu čl. 107 SFEU a v rozporu s povinností loajality České republiky, neboť povede k narušení hospodářské soutěže na území Unie, a tedy vnitřního trhu.

Toto opatření rovněž není žádným způsobem odůvodněno ani ve vlastním textu POH ani v přiložené ekonomické analýze. Ekonomická analýza žádným způsobem nesrovnává soukromě vlastněné a obcemi vlastněné svazové společnosti, neuvádí, že by obcemi vlastněné svazové společnosti byly jakkoliv výhodnější či efektivnější; argument ve prospěch připomínkaného opatření tedy neobsahuje.

Naopak právě možnost využít služeb specializovaných odpadových společností přináší zvýšení provozní efektivity a snížení nákladů pro obce, když specializovaná odpadová společnost může využít své kapacity a fungující logistickou a infrastrukturní síť při plnění zakázek pro jednotlivé obce. Nezřídka odpadové společnosti zároveň provozují v blízkosti obce i zařízení pro využití, odstranění či uložení odpadu – v takovém případě může představovat zapojení obecní svazové společnosti v zásadě přidání méně efektivního mezičlánku, jehož podpora nedává ekonomický smysl.

V neposlední řadě je třeba upozornit na vnitřní rozpornost s:

- Opatřením v části 3.5.1 písm. v) POH: „Podpora výstavby infrastruktury pro efektivní přepravu komunálních odpadů ke vzdálenějším zpracovatelským zařízením s ohledem na dopady na životní prostředí, bezpečnost a ekonomiku.“
- Cílem v části 3.7 POH: „Logistické provozy, překládání stanice, zařízení pro úpravu objemu odpadu sloužící k zefektivnění přepravy odpadů na delší vzdálenosti.“

Již z podstaty věci vyplývá, že lokální (obecní) svozové společnosti standardně nezajišťují a nebudou zajišťovat přepravu komunálních odpadů na větší vzdálenosti. Lokální svozové společnosti by tak i nadále byly primárně dalším mezičlánkem, když by odpady pouze předávaly svozové společnosti schopné zajistit svoz odpadu na delší vzdálenosti, což může vést k dalšímu prodražení ekonomiky celého provozu.

S ohledem na výše uvedené lze shrnout, že situace v každé obci a v každém regionu může být značně odlišná a mělo by být právě na posouzení konkrétní obce (příp. sdružení obcí), jakým způsobem zajistí svoz odpadu ze svého území – tj. zda prostřednictvím spolupráce se soukromým sektorem nebo s využitím vlastní svozové společnosti. Stát by však v tomto měl ponechat obcím volnou ruku a nadále podporovat tržní a kompetitivní prostředí, ve kterém konkurence mnoha různých subjektů (obecních i soukromých) přinese ekonomicky i provozně nejefektivnější řešení, a naopak by do tohoto stavu neměl uměle zasahovat protisoutěžními opatřeními.

Jakékoliv opatření směřující k potlačení hospodářské soutěže ve prospěch subjektů ve veřejném vlastnictví – jakým je právě opatření v části 3.5.1.1., písm. q) POH – by mělo být proto odmítnuto, a to nejen s ohledem na jeho pravděpodobnou protiprávnost.

Tato připomínka je zásadní.

71. Ke kapitole 3. 5. 5 Stavební a demoliční odpady, opatření m), str. 331

Požadujeme odstranění písm. m) ~~Zvážit možnosti rozšířené odpovědnosti výrobků a schémat zpětného odběru pro vybrané stavební výrobky a materiály (např. nepoužité přebytky ze stavební činnosti).~~

Odůvodnění:

Z hlediska podpory vhodného nakládání s těmito odpady bude účelnější, aby byla nastavena procenta recyklátu, která musí stavební výrobky obsahovat. Zpětný odběr zajišťuje pouze to, že bude daný výrobek předán jako odpad, podstatnější však je, zda materiál z tohoto odpadu bude dále recyklován, respektive s ním nakládáno preferovaným způsobem. Zpětný odběr se však z tohoto pohledu jeví jako nadbytečný, neboť pokud bude podpořeno další nakládání s tímto odpadem, tak trh si již sám u těchto odpadů vybuduje dostatečnou sběrnou síť.

Tato připomínka je zásadní.

72. Ke kapitole 3. 5. 8 Průmyslové odpady, opatření písm. d) zařazovat vedlejší produkty z výroby jako vedlejší produkty a využívat je k recyklaci, str. 332

Požadujeme doplnit čl. 3.5.8, opatření písm. d) v tom smyslu, že je třeba nastavit jednoznačná pravidla pro vedlejší produkty z výroby, a to při respektování všech pravidel pro odpadový režim

Odůvodnění:

Dané opatření POH je třeba doplnit v tom smyslu, že s materiály vznikajícími při výrobě je třeba nakládat v režimu předběžné opatrnosti a při respektování všech pravidel pro odpadový režim.

V tomto lze poukázat na nevyváženost mezi úpravou vedlejších produktů a úpravou ukončení odpadového režimu. Pro obě situace by přitom měla platit obdobná pravidla.

V případě, že materiál vznikající při výrobě vykazuje optikou zákona o odpadech nevhodné vlastnosti, měl by být zařazen jako odpad a měl by končit na zabezpečených zařízeních.

Tato připomínka je zásadní.

73. Ke kapitole 3. 5. 9, Nebezpečné odpady, str. 333

Požadujeme doplnit.

- Zaměřením na odpady vzniklé z výroby díky nastupující elektromobilitě – odpady např. baterie, které jsou zařazeny v režimu odpadu a vznikají z výroby a montáže baterií (ne vždy jsou odpadní baterie řešeny v rámci zpětného odběru)
- Podporovat recyklační zařízení na zpracování baterií vzniklých z výroby a montáže (navazuje na výše uvedený bod)

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

74. Ke kapitole 3. 5. 10. 2. Odpadní baterie, str. 335 – 336

Požadujeme místo 9 cílů (písmena a až i) ponechat pouze 3 cíle, které může stát nějakým způsobem ovlivnit. Šlo by o tyto tři cíle:

- Dosáhnout cíle sběru odpadních přenosných baterií alespoň v úrovni 45 % do konce roku 2023, 63 % do konce roku 2027 a 73 % do konce roku 2030.
- Dosáhnout cíle sběru odpadních baterií lehkých dopravních prostředků v úrovni 51 % do konce roku 2028 a 61 % do konce roku 2031.
- Zajistit recyklaci a financování "starých zátěží" z průmyslových baterií.

Odůvodnění:

Požadujeme tedy vypustit všechny cíle týkající se recyklační účinnosti, míry využití recyklátu v bateriích a podobně. Na plnění těchto cílů nemá stát žádný vliv, to je na výrobcích baterií a recyklačních firmách. Není rozumné ani účelné zatěžovat POH ČR takovými cíli a podobný přístup doporučujeme i v ostatních kapitolách.

Tato připomínka je zásadní.

75. Ke kapitole 3. 5. 10. 3 Odpadní pneumatiky, opatření, písm. e), str. 338

Požadujeme následující opravu: ~~e) Podporovat spolupráci výrobců a provozovatelů kolektivních systémů odpadních pneumatik s obcemi.~~ **Odklánět odpadní pneumatiky z obecních systémů a sběrných dvorů na přirozená místa výskytu odpadních pneumatiky (pneuservisy, průmysl).**

Odůvodnění:

Na rozdíl od jiných druhů odpadů (a vybraných výrobků) odpadní pneumatiky nevznikají v domácnostech. V absolutní většině případů je pneumatika jako odpad identifikovaná v servisu (servis upozorní uživatele na

nedostatečnou hloubku dezénu). Občané by v domácnostech neměli ve významných množstvích pneumatiky mít, není k tomu logický důvod. Pneumatiky by se tak měly sbírat primárně v pneuservisech, autoservisech, případně v rámci průmyslu. Sběr skrze obce by měl být pouze doplňkový v případech, kdy není dostatečná kapacita pneuservisů. Navíc by obcím měly takto klesat náklady na spolupráci v rámci zpětného sběru pneumatik a související administrativa. POH by tak měl cílit na odklon pneumatik z obecních systému, ne naopak.

Tato připomínka je zásadní.

76. Ke kapitole 3. 5. 10. 3 Odpadní pneumatiky, opatření, písm. g), str. 338

Požadujeme následující úpravu: g) Posílit kontrolní činnost vůči výrobcům a provozovatelům kolektivních systémů **ve vztahu k plnění zákonných podmínek pro plnění povinností**, včetně kontroly efektivního vynakládání finančních prostředků vybraných v rámci systému zpětného odběru odpadních pneumatik **a zajištění dostatečného financování**.

Odůvodnění:

Tak jak bylo formulováno, v zásadě zdůrazňuje kontrolu Eltmy (individuální systémy nevybírají finanční prostředky). Požadujeme zdůraznit kontrolní činnost vůči všem aspektům legislativy a zdůraznit kontrolní činnosti financování jak kolektivního, tak individuálních systémů.

Tato připomínka je zásadní.

77. Ke kapitole 3. 5. 10. 3 Odpadní pneumatiky, opatření, nové písm. I), str. 338

Požadujeme doplnění písm. I), v následujícím znění: **I) V návaznosti na připravované úpravy unijních požadavků na rozšířenou odpovědnost výrobců vozidel zajistit nastavení souvisejících systémů zpětného odběru výrobků způsobem zajišťujícím rovné tržní podmínky dotčených výrobců a dovozců.**

Odůvodnění:

Již dnes přijímané nařízení o požadavcích na oběhovost projektů vozidel, o nakládání s vozidly s ukončenou životností (2023/0284(COD)), bude mít zásadní dopad na systém rozšířené odpovědnosti výrobců vozidel, ale i jejich částí, které spadají do rozšířené odpovědnosti výrobců (pneumatiky, baterie). Při transpozici předpisu bude nutné zajistit návaznost a kompatibilitu s existujícím systémem zpětného odběru pneumatik, aby výrobci a dovozci pneumatik nebyli znevýhodněni.

Tato připomínka je zásadní.

78. Ke kapitole 3. 5. 10. 4 Odpadní elektrozařízení na str. 340 - 341

Na začátku této kapitoly je uveden cíl „Dosahovat zpětného odběru odpadních elektrozařízení v míře 65 % (od roku 2025 a dále)“. Tato kvóta vychází ze směrnice. Mělo by být doplněno v souladu s EU předpisy. Upozorňujeme, zda by nebylo vhodnější prosazovat na evropské úrovni cíl, který by byl zaměřen na přechod na cirkulární ekonomiku? Cíl 65% je odbornou veřejností považován za zastaralý a navíc zcela protichůdný

proti snahám o prodlužování životnosti elektrozařízení i mimo zachytitelné toky (příprava k opětovnému použití), jako je například pře prodej nepotřebných spotřebičů, nebo jejich opravování.

K odstavci „Zásady“ k písm. c) „Zajistit efektivní fungování kolektivních systémů pro vybraná elektrozařízení s dlouhou životností nebo nízkou ekonomickou hodnotou (např. solární panely)“ máme dotaz. Je tímto myšleno, například, že přesměrují všechny elektrozařízení pouze na místa zpětného odběru zřízená výrobcem?

K odstavci „Opatření“ písm. f) „Legislativně nastavit efektivní systém financování zpětného odběru solárních panelů“ bychom se rádi informovali, zda máme očekávat nějaké legislativní změny.

K odstavci „Opatření“ písm. g) požadujeme přeformulovat. Navrhujeme text: Plnění standardů CENELEC při zpracování OEEZ a kontrola jejich dodržování.

K odstavci „Opatření“ písm. k) „Zajistit podmínky pro směřování odpadních elektrozařízení do systému rozšířené odpovědnosti výrobců a posílení kontrol zařízení jiných zpracovatelů“. Máme očekávat nějaké legislativní změny. Tedy změnu zákona v omezení odkládání elektrozařízení pouze na místa zřízená výrobcem/KS? Nejsme si jistí, co je myšleno posílením kontrol jiných zpracovatelů?

K odstavci „Opatření“ písm. l) „U výrobků, u kterých je to možné, nastavit a efektivně provádět ekomodulaci prostřednictvím výrobců a kolektivních systémů“. Není možné tuto problematiku efektivně podchytit tak, aby přispěla k zamýšlenému cíli. Bylo by dobré požadovat úpravu stanovení kritérií a nastavení na úrovni EU.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

79. Ke kapitole 3. 5. 13 Kaly z čistíren odpadních vod, bod f) („Za účelem dosažení vyšší kvality kalů z ČOV nepřijímat do technologií komunálních čistíren odpadních vod průmyslové odpadní vody“), str. 346

Požadujeme bod vypustit.

Odůvodnění:

Čistírny průmyslových odpadních vod byly budovány, navrženy a jsou k dispozici pro konkrétní výrobní závod a přečištěné odpadní vody z těchto čistíren jsou často předávány dále na komunální ČOV. Na komunální ČOV jsou rovněž předávány, v souladu s kanalizačním řádem, i vody ze zpracování odpadů (sklárky, kompostárny, neutralizační stanice apod.). V případě zavedení opatření dle bodu f) nebude možné taková zařízení dále provozovat.

Tato připomínka je zásadní.

80. Ke kapitole 3. 5. 19 Materiálové využitelné odpady, cíle (dřevo)

Ve srovnání dalšími materiály jsou cíle pro materiálové využití odpadního dřeva nízké, vzhledem ke zcela ideálním vlastnostem dřeva jako materiálu pro recyklaci. Proto navrhuje navýšení obou cílů pro materiálové využití u dřeva o 10 %. Tedy z 40% na 50 % v roce 2030 a z 50 % na 60 % v roce 2035.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

81. Ke kapitole 3. 6. 2 Přístup k řešení mimořádných událostí a odpadů při nich vznikajících, písm. g), str. 357

Nedostatečná opatření, a také rozpor s metodickým pokynem MŽP.

V praxi při všech minulých případech záplav, tornáda bylo rozhodujícím prvkem rychlého a bezpečného odstranění odpadů jejich uložení na skládky. V souvislosti s ukončením skládkování v roce 2030 zřejmě dojde k redukci kapacit, některé skládky se zřejmě uzavřou a obce se budou muset připravit na dlouhodobější skladování těchto odpadů před jejich předáním do spaloven v závislosti na vlastnostech, kapacitách a dalších faktorech včetně ekonomických. Přičemž praxe ukazuje, že jedním ze základních požadavků postižených obcí a firem je rychlá reakce při odstraňování negativních následků.

Pro dočasné skladování nebezpečného odpadu na skládkách nebezpečných odpadů neexistuje opora v zákoně.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

82. Ke kapitole 4. 2 Nástroje na implementaci, str. 368

Zde jsou popsány všechny v současné době využívané nástroje. V této části dokumentu požadujeme uvést nástroje, které pomohou v plnění cílů POH. V Analytické části by potom měla být vyhodnocena účinnost dosud používaných nástrojů.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

83. Ke kapitole 4. 2 Nástroje na implementaci, prosazování a kontrolu plnění cílů POH ČR, tabulce 91

Požadujeme v tabulce 91 vypustit Poplatek za energetické využití a spalování odpadů.

Odůvodnění:

Kapacity ZEVO uvedené v kapitole 2.6.6. rozhodně nenaznačují, že by mohl být kvůli jejich výstavbě ohrožen cíl recyklace komunálního odpadu v roce 2025, 2030 nebo 2035. Cíl uvedený v příloze č. 1 k zákonu č.

541/2020 Sb. pro energetické využití odpadu platí k roku 2035 a ani jeho překroční kapacity ZEVO uvedené v kapitole 2.6.6. neindikují. Poplatek za energetické využití odpadu není obsažen v Ekonomické analýze Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2025–2035 a jeho zavedení tedy nebylo vůbec ekonomicky vyhodnoceno. Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je navrženo zahrnutí zařízení na energetické využití odpadů do systému emisního obchodování od roku 2028 s možností případné výjimky do konce roku 2030. Pokud ovšem mají být investoři motivováni nové kapacity stavět, nelze je ještě nad rámec už existujících nejistot a rizik dále znejišťovat zavedením národního poplatku za energetické využití, k němuž není žádný důvod. Takové jednostranné opatření v ČR by navíc nejspíš vedlo pouze k exportu odpadu pro energetické využití do jiných zemí, kde by poplatek nebyl zaveden, a tedy ke zcela kontraproduktivním výsledům pro životní prostředí i Českou republiku.

Tato připomínka je zásadní.

84. Ke kapitole 4. 2. 2 Ekonomické nástroj, str. 371

Požadujeme vypustit odstavec Poplatek za energetické využití a spalování odpadů.

~~Poplatek za energetické využití a spalování odpadů.~~

~~V případě potřeby lze přistoupit k zavedení poplatku za energetické využití a spalování odpadů. Budou průběžně vyhodnocovány kapacity zařízení k energetickému využití odpadů a množství energeticky využívaných a spalovaných odpadů včetně komunálních odpadů, a pokud by hodnoty energetického využití vzrostly nad úroveň stanovenou zákonem o odpadech, pak ČR přistoupí k vhodné modulaci takového poplatku.~~

Odůvodnění:

Viz u předchozí připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

85. Ke kapitole 4. 2. 3 Administrativní nástroje, str. 375

Požadujeme doplnit nový nástroj, který omezí rozšiřování kapacit skládek ostatního odpadu nad nezbytnou míru a zabrání rozšiřování těchto kapacit v blízkosti budovaných ZEVO. Regulatorním dokumentem by měly být POH krajů.

Odůvodnění:

V současné době jsme svědky masivního navyšování kapacit současných skládek zejména ostatního odpadu, které nekoresponduje s koncem skládkování směsného komunálního odpadu v roce 2030. Provozovatelé těchto skládek budou lobbovat za odložení termínu konce skládkování, aby tyto kapacity naplnili. K rozšiřování kapacit skládek dochází i v blízkosti nově budovaných ZEVO, což je zjevně v rozporu s hierarchií nakládání s odpady. V současnosti však neexistuje legislativní nástroj, který by umožnil nadbytečnému

rozšiřování kapacity skládek ostatního odpadu zabránit. Navrhujeme tedy jeho doplnění do POH a následně také do zákona o odpadech.

Tato připomínka je zásadní.

86. Ke kapitole 4. 4. 2 Modelace budoucího vývoje, str. 386

Požadujeme přeformulovat text v zeleném rámečku.

Text v rámečku

Dle provedené analýzy a vyhodnocení jednotlivých scénářů produkce a nakládání s odpady ve vazbě na předpoklad rozsahu spolufinancování jednotlivých odpadových toků ze strany současných a připravovaných EPR systémů lze předpokládat, že čisté náklady všech obcí kumulativně po odečtení příjmů se budou pohybovat v roce 2025 na úrovni necelých 17 mld. Kč, v roce 2030 na úrovni necelých 18 mld. Kč a v roce 2035 na úrovni necelých 19 mld. Kč. Z hlediska dopadů na občana se bude jednat o náklady, které by měly být na občany také přeneseny. V období let 2025 až 2030 lze očekávat jejich nárůst o cca 140 Kč/obyv. V následujícím období 2035 by měl být růst nákladů na občana pozvolnější, lze předpokládat roční růst o necelých 100 Kč/obyv.

Odůvodnění:

Takto formulovaný text je zavádějící. Takto to vypadá, jako by zavedení EPR systémů bylo výhodnější pro občana, protože bude platit průměrně, nebo v součtu za ČR méně. Tak to ale není. Pokud má být informace relevantní, tak je nutno uvést, že občan při zavedení EPR systému náklady zaplatí také a pravděpodobně v součtu vyšší, avšak místo za odpadové hospodářství to bude za nákup výrobků. Občan bude vždy platit celkový nárůst nákladů celého systému hospodářství. Do strategického materiálu je třeba to uvést kompletně.

Tato připomínka je zásadní.

DOPORUČUJÍCÍ PŘIPOMÍNKY

87. K materiálu

Doporučujeme tam, kde již nyní lze odhadnout výši „starých zátěží“, uvést jejich finanční náročnost. Jen v oblasti fotovoltaických systémů nejsou pokryty u tzv. starých fotovoltaických systémů finanční náklady recyklace, v dnešních cenách jde o částku 2 mld. Kč.